

MŪSU Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 15,00

NR. 665 (13)

SÃO PAULO — BRASIL — 1962 M. BALANDŽIO MĖN. — ABRIL 14 D.

XV METAI

Planinga Akcija Pries Lietuvių Kalbą Pavergtoj Lietuvoj

Maskva vykdo sustiprintą akciją už rusų kalbą — «vieniutele, svarbia, taikos ir draugystės, bendravimo kalba». Tai įrodyti ėmėsi ir docentas Užkalnis savo ilgame, per Vilniaus radiją paskelbtame pašnekesyje, kovo 26 d. Jis priminė Chruščiovo žodžius, kad girdi, ir ne rusų tautos vis labiau stengiasi išmokyti ir pamilti rusų kalbą. Ji faktiškai virtusi internacio nalinio bendravimo priemone. Svarbiausia, kad toji rusų kalba įgalinanti ne tik prisijungti prie kultūrinių visų sovietinių tautų pasiekimų, bet ir... prie pasaulinės kultūros.

Ne, teigia docentas, nereikia naudoti prievartos rusų kalbos mokymosi procesui. Tik toji kalba, esą atėjusi į lietuvių ar šiaurės gyventojų namelius ir ji tapo visiems supranama ir... miela, artima. Galima sutikti, kad toji kalba padėjo pažinti rusų rašytojus kaip Puškina ar Gogolį, bet mažiau suprantama, kuriuo būdu Lietuvos gyventojus ji įgalinti susipažinti su viso pasaulio literatūros, meno ar mokslo lobiais.

Per radiją skelbtame pašnekesy Lietuvos klausytojams paskelbtos Markso ar Engelso susižavėjimo nuomonės apie rusų kalbą.

Priminti «buržuaziniai laikai», kai, pvz., tokioje Varnių stovykloje kaliniai reikalavę juos mokyti rusų kalbos ir ją slaptai mokęsi, nors... gavę rimbų. Tikrovėje laisvosios Lietuvos metais rusų kalba ne buvo draudžiama, ji buvo dėstoma įvairiose mokyklose, o jaunimas domėjosi Vakarų kalbomis, nes tik jų dėka jam buvo prieinami įvairūs ir, svarbiausia laisvi dvasiniai Vakarų lobiai.

Dabar pasiūta aiškinti, kad rusų kalba virtusi viena iš populiarisų, reikšmingiausių, nes juk, girdi, jos mokomasi ir Vietname ir Bulgarijoje ir Indonezijoje, pagaliau ir JAV mokyklose. Klausytojams nuskambėjo ir nepaprastai «tiki naniš» argumentas, kad rusų kalba (Chruščiovo kalba) nuskambėjusi ir iš Jungt. Tautų rūmų posėdžių salės (iš ten nuskamba ir įvairių afrikinių tautų kalbos... — E.).

Jau nepakanka įrodinėti, kad rusų kalba esanti bendra valstybinė sovietinių tautų kalba. Dabar ir per Vilniaus radiją dedamos pastangos įti-

kinti lietuvi, kad toji kalba, tai «šaltinis, padedąs suklestėti savajai tautinei kultūrai». Pasirodo, kad tokie eskimai, buvę pusiau laukine tautele, rusų kalbos ir kultūros dėka (tikrovėje rusų kolonizatorių dėka... — E.) štai, girdi, jau gali savo kalbą skaityti Puškino raštus. Tai pavyzdys, kuris lietuvių tarpe tegali sukelti karčią ir pykčio kupiną šypseną, nes lietuvių tauta niekuomet nėra buvusi pusiau laukine, ir antra, dar bolševizmo kūdikystės metais lietuvių jau galėjo savąja kalba skaityti pasaulinės literatūros kūrinius ir kitais būdais naudotis Vakarų pasaulio kultūros turtais.

Pagaliau, Vilniaus radijas savo pašnekesy tesugebėjo iš kelti tik tai, kad lietuvių rašytojai, kaip Donelaitis, Strazdas, Bara auskas, Žemaitė, Cvirka ar Pušinas išversti į rusų ir kitas sovietinio bloko kalbas, išleisti «milžiniškais tiražais». Taigi ir teigiama, kad tik... rusų kalbos dėka lietuviškam žodžiui pavyksta nuskambėti ir kitomis kalbomis. Viskas tai, esą, pasiekta tik sovietinės santvarkos ir tik rusų kalbos dėka. Dėl to ir įtaigojamas lietuvis radijo klausytojas, kad džiaukitės, turite šaunią santvarką toliau mokykitės rusų kalbos, nes ji pati svarbiausia, jau užimanti pasaulio pirmąją vietą, ji — didžiausios kultūros kalba. Blogiausia tik tai, kad nepaisant visų tariamų nepaprastų rusų kalbos ar kultūros priva lumų, Lietuvos gyventojai vis vien rusų kalbą sutapatina su krašto pavergėjais. Jie ir nujaudė, kad okupantas tas pa gyrimo himnais rusų kalbai rengia kelią dar didesnei jos įakai pavergtame krašte.

Elta

— Pramatoma, kad į Sėjo Paulo gubernatorius bus išstatyti penki kandidatai Bū tent, José Bonifacio, Janio Quadros Auro Moura Andrade, Cid Franco (socialistų), Adhemar de Barros. Kitas klausimas, ar visi išstatytieji kandidatai dalyvaus rinkimuose. Adhemar de Barros galutinai apsišpęs tik balandžio 30 d. Yra galimybės, kad Janio Quadros priešai susitars paliks vieną kandidatą kad tikrinti Janio Quadros pralaimėjimą.

Prez. J. Goulart grižo

Balandžio m. 11 d. naktį Brazilijos prezidentas, iš savo oficialios vizitos JAV ir Meksikoj, trukusios savaitę laiko, grįžo. Ir ne tuščiomis rankomis grįžo. Pasikalbėjimuose su JAV prezidentu ir kitais aukštais pareigūnais išsiaiškino buvusius nesklaidumus, kurie trukdė bendradarbiavimui, gavo reikalingas dolerių sumas krašto gerbūviui kelti. Bendrai tvirtinama, kad šiuo vizitu daugiau laimėta negu

buvo tikėtasi. Brazilijos prezidento priėmimas buvo visur nuoširdus ir entuziastingas.

Kitas svarbus faktas, vizito metu paaiškėjo, kad Brazilija yra skaitoma Pietų Amerikos lyderiu. Praėjusiais metais tokiu lyderiu skaitėsi Argentina. Bet paskutinieji įvykiai krašto vidaus politikoje, jos pestyžų užsienyje susilpnino. Brazilija vėl atgavo pirmąją vietą Pietų Amerikoje.

— ARGENTINOJE sudaryta nauja vyriausybė. Bet krašte dar nėra ramu. Vieni reikalauja, kad būtų gražintas valdžion Frondizi ir kad peronistų laimėjimas būtų pripažintas. Politinės krizės pasekmėje pragyvenimas brangsta, pinigų vertė krinta. Argentinos vyriausia kariuomenė vadovybė pasisako už demokratinę santvarką, bet iš kitos pusės, grėžiai krutuoja Frondizi už palankumą kairiesiems ir leidimą peronistams įsigalėti.

— KARO BELA SVIAI, po nepavykusios invazijos Kubon, neseniai Fidel Castro pasmerkė 30 metų kalėjimo bus išpirkti už amerikoniškus dolerius. Speciali komisija nuvykusi Kubon tar si su Fidel Castro vyriau ybe. Atrodo, kad bus susitarta.

— Prez. Kennedy aštriai kritikavo plieno fabrikantus už kainos pakėlimą, šešis dolerius vienai toneladai. Plieno pabrangimas atsiliepi pra gyvenimo pabrangimą. Valdžiai šis kainos pakėlimas, nes plienas reikalingas ginklų gamybai, atsieis vieną bilijoną dolerių.

— BERLYNO klausimu prezidento Kennedy pareikimu, greitai laiku nenumatoma netikėtinumą. Atrodo, kad Maskva vengs neapgalvotų ir rizikingų žygių. Bendrai paskutiniu metu sovietai daugiau nuosai kumo rodo.

— ŽENEVOJE nusiginklavimo reikalai, atominių ginklų gamybos sustabdymas; nė vieno centimetro nepažengė pirmyn. Amerika ir Anglija įteikė bendrą Rusijai pareiškimą, jeigu ji nedarys jokių nuolaidų, tai už derybų nespisėsi. Bus kalta Maskva ir Amerika balandžio pabaigoje pradės atominių ginklų sprogdinimus bandomus Ramiajame vandenyne.

— PRANCÚZIOJE balandžio 8 d. buvo pavesas plebiscitas — tautos atsiklausimas dėl prez. De Gaulle užsienio politikos, specialiai dėl Alžiro kraštui nepriklausomybės suteikimo. Didelė dauguma, virš 90% pasisakė už prez. De Gaulle politiką.

— RIO DE JANEIRE Sovietų Sąjunga atidarys parodą, į kurią eksponatus jau seniai laivais veža. Parodoje bus ir iš Lietuvos eksponatų kaip gintaro, juostų ir kt. Daugiau negu eksponatų, rusai, žinoma, propagandos atveža.

— Sėjo Paulo prefeitas pranešė, kad miestą medžiais ap sodins. Tur būt panaudos esančias gatvėse ir keliuose esančias duobes. Mat, dar bus greitesnis...

— Kaip žinome, tą «vargšą» Staliną sovietai išmetė iš mauzoliejaus ir pakasė patvorį prie Kremliaus mūro, tuo tarpu Pekine kinai stato Stalinui didžiulį paminklą miesto centre.

— Be jokių paaiškinimų sovietų valdžia įsakė, kad jokia kepykla visoj Rusijoje negamintų žydų šventėms maacų, iki šiol dar laisvai tokie mačiai buvo kepami.

— Sovietuose pastebėtas kalinių perkėlimas. Matyt, bijo sukilimų. Pabaltiečių kaliniai iš Sibiro ir europinės Rusijos dalies pervežami į Mordovijos sritį, kur šiuo laiku rindasi pačios žiauriausios sovietų stovyklos: Potma ir Java.

— Vilniaus radijo žiniomis, kovo 30 d. iš Vilniaus traukiniu į Karagandos srities, Norinsko raj. plėšininis ūkius išvyko 60 «Tarybų Lietuvos pasiuntinių», jų tarpe apie 400 specialistų. Esą, jie visi, partijos «kvietimu» (įsakymu - E.) pareiškė didelį norą persikelti ten, kur, girdi, reikalingos jų rankos... Tai vėl naujas

šiais metais Lietuvos jaunimo gabenimas į rytinius šalies rajonus. Netrukus į plėšinių rajonus vėl išvyksią šimtas jaunų, stiprių patriotų.

— Kovo mėn. pabaigoje Kaune buvo nagrinėjama stambių valstybinių lėšų grobstytojų byla. Teismui pirmininkavo Aukšč. Teismo narys Miežėnas. Kaltinamieji buvo: Kauno mėsos kombinato bazės prekių žinovas ir kiti bendrai. Vilniaus radijo žiniomis vien tik Tamošauskas į savo kišenę pasiglemžęs apie pusantro milijono rublių senąją valiuta.

— Nuo balandžio 1 d. pusei metų į įvairius Lietuvos rajonus išvyksta kelios geologų grupės, kurios išžvalgys vietos pramonei žaliavų telkinius. Inžinierės geologės J. Rutkauskaitės vadovaujama grupė tirs gliavandenių telkinius, kuriuos galima būtų panaudoti rūgščių dirvų kalkinimui. Geologo P. Stopkaus vadovaujami specialistai ieškos didelių cemento žaliavos telkinių Akmenės rajone. Anykščiuose dirbanti geologų grupė šiais metais ištirs kvarcinio smėlio telkinius. Jei pasitvirtins geologų apskaičiavimai, Anykščiai taps didžiausiu šalies žaliavos tiekėju Lietuvos stiklo fabrikams. Labai dideli kvarcinio smėlio sluoksniai bus tiriami ties Gargždais.

— Žydai neteko 27 milijardus dol. Pagal New Yorke įvykusio pasaulinio žydų kongreso duomenis, Europos žydai dėl nacių ir fašistų persekiojimų netekę turto, įvairių vertybų ir pajamų iš viso 27 milijardus dol. sumai. Pagal šių dienų pinigų vertę tie nuostoliai dabar galėtų siekti ligi 80%. Atlyginimo už netektą turta, kito pobūdžio nuostolius žydai įvairių repaciacijų, mokėjimų, nuostolių atlyginimo forma yra gavę 6 milijardus dol. Daugiausia nuostolių yra atlygiusis Fed. Vokietija.

— «JAV pripažįsta Pabaltijo nepriklausomybę» - tokiu pavadinimu vokiečių spauda balandžio pirmomis dienomis skelbė žinią apie JAV Inf. Agentūros direktoriaus Murrow atsisakymą dalyvauti surengtoje sovietų parodoje. Dir. Murrow (vadovauja «Amerikos Eal so» Radijo transliacijoms) atsisakė parodoje dalyvauti todėl, kad joje buvo eksponuoti darbai vaikų iš Pabaltijo kraštų. JAV-bės jų okupacijos nepripažįsta ir jų nelaiiko Sovietų S-gos dalimi.

KAS RODOMA ISTORINIA-
ME MUZIEJUJE?

(E) Pagal Vilniaus radiją, Kauno istorinio muziejaus (buv. Vytauto D.) paskirtis esanti pavaizduoti liet. liaudies (suprask komunistų E.) kovą, be to, pateikti ir šiaip medžiagos apie nūdienį gyvenimą, Lietuvos pramonės ir žemės ūkio pasiekimus. Kovo mėn. muziejuje surengta ateičiai paroda ir eksponatų tarpe rodoma inkvizicijos kankinimų nuotraukos, ginklai, rasiti Kretingos vienuolyno požemiuose ir kt. Vilniaus istorijos — revoliucijos muziejuje o ganizuojami karių susitikimai su moksleiviais. Pvz. kovo mėn. ats. majoras Irena Simionova moksleiviams papasakojo, kaip jai teko kovoti už Klaipėdą, Šiaulius, o buvusi partizanė Staškevičiūtė-Smauskina kalbėjo, kaip jai teko sprogdinti traukinius, atlikti kitus sabotazo darbus.

— Kovo mėn. Vilniaus «Tiesoje» ir kt. spaudoje padaugėjo straipsnių, šaržų, nukreiptų prieš Ameriką, Fed. Vokietiją, įvairaus plauko «imperialistus». Iš «Tiesoje» kelis kartus per mėn. dedamų J. Buivydo šaržų matyti, kad daugiasia puolama Nato (toji organizacija «globojanti» vokiečių gen. Heusingerį), kancleris Adenaueris (jis sulyginamas su Hitleriu) JAV «kišenėje» esanti Europos bendroji rinka, Vakarų tariamai vis praktikuojamas kolonializmas. Vis daugiau nirstama dėl tariamai JAV atgijusio «makartizmo» ir dejuojama dėl tariamai persekiojamų JAV «pažangiųjų» tetrokstančių tik «laisvės». OAS judėjimas Prancūzijoje vaizduojamas kaip nacių, fašistų išpera. JAV bės skaitytojui vaizduojamas kaip laisvę užgožusi policinė valstybė, o Bonna. . naciniais šarvuočiais sumindžiojusilaisvę, taiką, teisę. Vakarų rinkiminė laisvė vaizduojama skaitytojus įtaigojant, kad išdrįsusiems pabalsuoti prieš, Vakaruose.. grėšias kalėjimas.

RYTŲ VOKIETIJA

Pripažino ūkinius sunkumus, atsilikimą. Rytų Berlyne įvykusiame Rytų Vokietijos valdančios, komunistų partijos — SED plenumo, savo kalbose daug reikšmingų dalykų išskėlė satelinio krašto valdovas Ulbricht ir planavimo komisarai Mewis. Savo kalbos pradžioje Ulbricht padarė visus sudominusį pareiškimą: «Mes žinome, kad Sov. Sąjungos gyvenimo lygis yra žemesnis už demokratinės (rytų) vokiečių respublikos lygį». Kalbėdamas apie ūkinius sunkumus krašto valdovas priminė, kad prieš rugp. 13 d. įvedus užtvartą, Rytų Vokietija dėl masinių bėgimų į Vakarų turėjusi 30 milijardų DM nuostolių Teko sunaudoti ir daug lėšų išvedant tą «kinų sieną» Berlyne. Ka susidurta su nuostoliais, ta gyventojai išpėti, ateityje turėsia dar sunkiau dirbti. Panašiai kaip ir visoje Sovietijoje, ir R. Vokietijoje, Ulbrichto žodžiais, susidurta su apsileidimo, sukčiavimo, klastojimo įvairių gal mybių neišnaudojimo reiškiniais. Įvairios mašinos, galinčios veikti 20 valandų, tebuvo naudotos vos keletą valandų ir valstybė buvusi apgandinėjama. Planavimo komi aras Mewis išskėlė reikalą keisti numatytus planus. Iš buvusių liaudies ūkyje 262 valst. plano pozicijų tebuvo pilnai išpildyta vos 106 R. Vokietijoje ir dirbančiųjų skaičius sumažėjo visu 60.000 ir tai vėl prisidėjo prie turimų sunkumų.

— Lietuvis inž. atitaiso klaidingus sovietų duomenis. New Yorke leidžiamam technikos mokslų žurnalui «Engineering News Record» pernai paskelbus amerikiečių inžinierių išpūdžius iš kelionės po Sovietų S. ga. žurnale vėliau (vasario 15 d. n.ry) atsiliepė lietuvis inž. V. J. Šliūpas, gyv. Muscatine, Iowa valst., JAV. Savo laiške žurnalui Šliūpas nurodė, kad užsienių svečiai Rusijoje paprastai vežiojami specialiai numatytose vietose

G. Tulauskaitė

Nužydėjo

Jau mano sapno nelydėdi
Ir neprikelsi man dienos:
Alyvų mėlynam pavėsy
Neliko žodžių nei dainos.

Neapkabins abiejų vėjas,
Laukais nei pievom nelydės.
Mūs meilė ne gaisrų praėjo,
Tik nužydėjo kaip gelė.

Ir ten, kur debesis lydėjom,
Žibuoklės skynėm ar žvaigždes,
Nepasitiks jau niekas vėjo,
Nei žodžių, nei pėdų neras.

Okupuotos Lietuvos Rusinimas

BERAŠČIUS LENGVIAU PAVERGTI

K. Milius

Vilniuje sausio 5-6 d.d. įvyko okup. Lietuvos vad. liaudies švietimo darbuotojų pasitarimas, kuriame, anot «Tie-

sos», dalyvavo daugiau nei keturi tūkstančiai delegatų. Šio suvažiavimo tikslas buvo pranešti okup. Lietuvos švietimo

ir kad reikia kritiškai žiūrėti į sovietų jiems tiekiamus skaičius Sovietinė statistika dažniausia būna iškreipta — pabrėžia Šliūpas Esantinetie sa. kad 25% Sov. Rusijos kelių esą grįstų. Neatitinka tiesą ir teigimas, kad sovietai turį puikų geležinkelių susisiekimą Pakankamai gerą susisiekimą tegalima rasti Maskvos Leningrado ar Berlyno. Odesos ruožuose. Šlūpo nuomone, reikia atminti kad netik sovietiniai statistiniai duomenys, bet ir jų vadovaujamos ekskursijos nieko bendra neturi su tikąja padėtimi krašte.

— Oderio-Neisės sienos Vokietija nepripažįsta — laiške vokiečių tremtinių organizacijoms pareiškė kancleris Adenaueris. Jis pareiškė, kad Fed. Vokietijos nusistatymas

nesas pasikeitęs ir kad Oderio Neisės sienos negalima laikyti rytine Vokietijos siena. Sienų klausimas galės būti sprendžiamas taikos konferencijoje, apjungtos Vokietijos demokratinei vyriausybei pasirašius taikos sutartį. (E)

— Sov. Sąjungoje ir jos kontroliuojamuose kraštuose sparčiai ruošiamasi 8 jam saulio jaunimo festivaliui, kuri įvyks šiemet liepos 27 — rugpjūčio 5 Suomijoje. Sov. Sąjungos festivaliui rengti komiteto narių tarpe yra 4 pabaltiečių jaunimo atstovai: 2 latviai, 1 estas ir 1 lietuvis. Lietuvai atstovauja komjaunimo sek. A. Česnavičius. Suomijos jaunimo organizacijos ir spauda, išskyrus komunistus, atsakė bendradarbiauti festivalio parengiamuosiuose darbuose.

darbuotojams apie jų uždavinius ryšium su sovietų kompartijos pastarojo suvažiavimo Maskvoje nutarimais. Šiame suvažiavime Maskvoje buvo priimta programa, kurioje tarp kitų dalykų numatyta, kad turi būti einama prie sovietų pavergtų tautų surusimo bei išnaikinimo. Kaip šiam Maskvos tiksui pasiekti turės būti panaudotas švietimas, Vilniuje įvykusiame pasitarime pranešimus padarė ištikimieji Maskvos statybiniai — Sniečkus ir Gedvila.

PRIEMONĖS SURUSINTI
JAUNIMĄ

Pirmiausia, anot Sniečkaus, tai bus siekiama «kova už naują žmogų aktyvų komunistinės visuomenės statytoją», kitaip tariant sukomunistinant okup. Lietuvos jaunimą. Greta to, bus «gerinamas internacio alinis auklėjimas mokyklose» tai yra, bus stiprinamas jaunimo rusinimas. Žinoma, tam geriausiai gali patarnauti rusų kalbos mokymas. Todėl, pareiškė Sniečkus, «gerinant internacionalinį auklėjimą mokyklose, reikia nuolat stiprinti dėmesį rusų kalbos mokymui... Kiekvienos mokyklos garbės reikalas pasiekti, kad baigę mokyklą, moksleiviai gerai mokėtų rusų kalbą». Gedvila taip pat išskėlė reikalą labiau surusinti lietuvių jaunimą. Anot jo, «ypač didelę reikšmę, auklėjant socialistinio internacionalizmo dvasia, turi rusų kalba faktiškai tapusi bendra visų TSRS tautų tarpnacionalinio bendravimo ir bendradarbiavimo kalba. Mes turime dėti visas pastangas, kad sėkmingas rusų kalbos mokymas, gilus supažindinimas su rusų tautos istorija, jos vaidmeniu visų tarybinių tautų gyvenime, didžiuliais jos kultūros lobiais įgytų vis didesnę svarbą auklėjant moksleivius tautų draugystės ir socialistinio internacionalizmo dvasia».

Greta to, lietuvių jaunimo nutautinimui bus naudojamas «glaudus bendravimas tarp mūsų» (pabaiga 3 pusl.)

T. Angelaitis

Kunigo Pagrobimas

(tąsa)

— Kaip tai? Atbėgote čia iki klebonijos.

— A, tie. Kur jie dabar? Kur paslėpėte?

— Tai aš, — dar tvirtesniu balsu tarė Tadas. Moterys nustebė dėl tokio pasisakymo. Enkavedistas žvilgtelėjo į kunigą nuo galvos iki kojų, ir, matyt, pažinęs, kad tai tas pats ieškomasis, sušuko:

— Tai esi areštuotas. Prašau į NKVD.

— Ką? Areštuotas? Už ką? Kokia teise? Ar turi teismo sprendimą, ar prokuroro raštą? Ar nežinai, jog pagal Stalino konstituciją niekas negali būti areštuotas be teismo sprendimo ar prokuroro raš-

to? Juk aš jokio nusikaltimo nepadariau.

— Ką čia, draugas, apie konstituciją, — mėgino ginčytis enkavedistas.

— Tai ką? Konstituciją niekini? Einam paskambinti į NKVD, Pažiūrėsim, ar yra paređymas mane areštuoti.

Enkavedistas, lyg nesmagiai pasijutęs, pasisuko ir išbėgo. Jei ne tiek moterų, ne toks didelis triukšmas, tai būtų kunigą jėga areštavęs.

— Žiūrėk, tamsta, — kreipėsi Tadas į palikusį iki šiol tylėjusį milicininką. — Esi uni formuotas, oficialus žmogus valdžios atstovas. Su jumis kita kalba. Tik pagalvok. Einam gatve. Prieina koks civilis ti pelis ir staiga areštuoja. O

kas gi žino, kas jis per tipas ir kur toks nuvęs. Juk toks gali kurį patiltę nugabenti. Kas gi gali toki patikėti. O tamsta — tai kas kita. Kita ir kalba.

Bemokslui, buvusiam batusiui, dabar milicininku tapusiam bolševikų valdžios atstovui pagyrimas patiko.

— Žinoma, — atsakė jis — Bet pasakykite, kur jūs paslėpėte tą gimnazistą su rudais kailinukais?

— Tai aš pats buvau. Argi dar netikit?

— Hm, Tai gal galėčiau pamatyti anuos kailinėlius.

— Prašau. Einam.

Milicininkas sekė Tada laip taisy antrą aukštą. Įvedęs į savo kambarį, Tadas atidarė spintą ir tarė:

— Ar ne tie patys?

— Šitie, — atsakė milicininkas,

kas, tačiau dar lyg abejodamas, ar galėjo šis kunigas būti tokiu «gimnazistišku».

— O antras draugas, kurs drauge buvo, ar tai šitas? — kreipėsi į prie stalo sėdintį Vaclovą.

— Taip. Milicininkas išsitraukė popieriaus ir pašėliu rašė gaudomųjų pavardes. Rašė ilgai, neskubindamas. O skubinti ir negalėjo, nes rašydamas, tik pradžios mokykloje buvo tekę. Baigęs «darbą», nieko nesakęs, milicininkas išėjo.

— Tai ką, Vaciau?! — pradėjo Tadas, — tai dabar jau ir gaudu.

— Gaudu. Bet tai nieko.

— Ką dabar darom?

— Aš vykstu namo.

— Ar nejuokauji? Dabar pavojinga. Tie bernai suims gatvėje. Lik čia. Bet ir čia pavojinga. Ateis su NKVD raš-

tu ir paims. Žydas nenusileis. Tiek mėginęs, tęs savo darbą iki galo. Taigi ar nevertetų dar kur kitur pakombinuoti?

— Ne, aš vykstu, — pakartojo Vaclovas.

Tadas gerai žinojo draugo tvirtą, o kai kada net užsispyrusį būdą. Tačiau dar mėgino kalbėti:

— Nieko Vykstu. Tik ne pėsčias, o paimsiu vežiką.

— Na, žinokis. Jeigu jau galutinas tavo sprendimas nepakeičiamas, tai vyk. Aš paprašysiu varpininką Joną. Jis paims vežiką ir padės tave. O tu dabar dėl viso ko peržiūrėk savo kišenės, dokumentus. Juk žinai, kad kabinasi dėl mažiausio menkiausio popierėlio Laiškai, fotografijos — tai naujų apkaltinimų medžiaga.

(pabaiga iš 2 pusl.)

kyklų lietuvių, rusų ir lenkų dėstoma kalba, jų bendravimas su broliškų respublikų mokyklomis, tarptautinės armijos kariais.

Toliau lietuvių jaunimui surusinti arba Sniečkaus žodžiais tariant, «tautų draugystės jausmų ugdymui» mokytojai turi panaudoti literatūros kūrinių nagrinėjimą. Tačiau čia Sniečkus nusiskundė, kad «dėstant literatūrą, mūsų mokyklose dar esama rimtų trūkumų... Kai kur literatūros pamokose literatūrų būrelių veikloje čia pasireiškia apolitiškumo, nekritiškai vertinamas literatūrinis palikimas». Anot Sniečkaus, «negalima leisti, kad, nagrinėjant literatūros kūrinius, atskiri mokytojai kinstų į mokinių galvas supelėjusias buržuazines nacionalistines teorijas, kurios žaloja mokinius».

ISTORIJOS IŠKRAIPYMAS

Lietuvių jaunimui nutautinti bus naudojamos ir istorijos pamokos. Anot Sniečkaus, «Tarybų Sąjungos tautų istorijos kurso įvedimas aštuonmetėje mokykloje padeda geriau supažindinti moksleivius su mūsų šalies tautų draugystės šaknimis». Lietuvos istorija yra dėstoma tiksliai bendrame Sovietų Sąjungos istorijos kurse Jos tikslas nėra nušviesti tikrąją Lietuvos praeitį, bet, anot Sniečkaus, «geriau atskleisti bendrąją lietuvių tautos kovą prieš išnaudotojus kartu su didžiąją rusų tauta ir kitomis mūsų šalies tautomis».

Šitokiam Lietuvos «istorijos» dėstymui J. Jurginis buvo parašęs vadovėlį ir skaitinius, kurie po ilgų svarstymų buvo pagaliau išleisti. Bet pasirodė, kad J. Jurginis nepataikė Lietuvos istorijos iškreipti pagal Maskvos «priesakus», ir dabar, kaip atrodo šis vadovėlis bei skaitiniai bus išimti iš apyvartos. Anot Sniečkaus, Mokslo akademi-

jos istorijos institutui ir Švietimo ministerijai iki naujų mokslo metų pradžios uždėtas uždavinys paruošti ir išleisti «naują Lietuvos TSR istorijos vadovėlį ir Lietuvos TSR istorijos skaitinius».

APLEISTAS ŠVIETIMAS

Greta nurodymų, kaip rusinti okup. Lietuvos jaunimą, Sniečkus ir Gedvila pateikė faktų, kurie rodo liūdną okup. Lietuvos švietimo padėtį. Pats Sniečkus pripažino, kad švietimo srityje «mes dar gerokai atsiliekame nuo kitų tarybinių respublikų». Anot jo, «mokslo metų pradžioje respublikoje nesimokė daugiau kaip 4 800 vaikų, iš jų Kretingos rajone — 129, Alytaus — 132, Nemenčinės — 146, Šakių — 159, Vilniaus ir Zarasų — po 179. Gi per pirmą trimetį metų mokslą daugiau kaip du tūkstančiai I — VIII klasių mokinių, iš jų vien tik Kauno mieste — 236».

Sniečkus taip pat pripažino, kad okup. Lietuvoje trūksta ir mokytojų. Nežiūrint to, anot jo, kai kurie rajonų vadovai atitraukia mokytojus iš mokyklų į kitą darbą. Antai, sako Sniečkus, Skuodo rajone 1961 metais trys mokyklų vadovai Ežerskis, Slevinskas ir Kristutis) buvo paimti vadovaujantiems darbui kolūkiuose. Vievio rajone du mokyklų direktoriai (Plioplys ir Račkauskas) buvo išrinkti kolūkių pirmininkais. Gret. to, Sniečkus pripažino, kad nemaža mokytojų yra be cenzo, ir jie nesitengia pakelti savo kvalifikacijų.

Žinoma, Maskvos statytiniams nėra tiek svarbu okup. Lietuvos jaunimo išmokslinimas kiek jo sukommunistinimas bei surusėjimas. Tai jiems lengviau pasiekti, kai žmonės yra beraščiai ar mažaraščiai. Dėlto yra suprantama kodėl toks didelis lietuvių jaunimo skaičius šiemet nepateko į mokyklą ar buvo jiems leista mesti mokslą. («Tiesa» 1962 sausio 5.) »Draugas»

Halina Didžiulytė - Mošinskiene

Gyvenimo Audroje

Vėjas, vėjas, vėjas
mus neša.
Audra, audra, audra
mus sutinka. —
Vėjas išdraiko kasas,
audra suriša rankas,
himnai gaudžia aplinkui...

Rasa, rasa, rasa
tavo akyse.
Nerimas, nerimas, nerimas
mudu svaigina, —

Ištiesiau maldai gėlę,
atiduodu tau ramunėlę...
Ji — melės kapą dabina. —

Dr. Ant. Dainavietis

Ar žmogus yra Beždžionės Palikuonis?

(taša)

Žmogaus didingumas ypač pasireiškia mūsų dienomis galingų raketų išradimais, narstymu po visatos nuostabias erdves ir kitais nepaprastais gamtos jėgų panaudojimais.

Kaip darvinistas ar marksistas galėtų paaiškinti, kad iš plaukais apaugusio ir laipiojančio po medžius gyvulio išėjo nuostabaus meno kūrinių Apolono iš Belvederio autorius Mykolas Angelas, Rafaelis, Šekspyras ir kiti; kokios galios veikiama tas plaukuotas gyvulėlis išrado didžiulius garlaivius, radio, televizijas, raketas, pasikinkė elektrą ir tominę energiją į savo tarpyką; iš kur ta jėga, kad jis sukūrė Dieviškąją Komedią, Bethoveno Simfonijas, Mozarto Requiem ir tai visa įvyko, kada kitas «brolis» tik po medžiais laipioja nesugebąs ugnies užsidegti ar be kokio įrankio pasigaminti iš to aiškiai kiekvienas gali suprasti, koks didelis skirtumas yra tarp žmogaus ir beždžionės, ir kad žmogų iškelia jo protinga siela. Protingos sielos dėka tu-

rime garsiuosius filozofus: Aristotelį, Platoną, Sokratą. To mą Akvinitį, matematikus, fizikus, astronomus, medikus, architektus, tautų ir kariuomenių vadus ir daugelį kitų didžiųjų žmonių asmenybių.

Marksistai, ateistai postringauja, kad žmogus esąs tik tam tikro gamtinio vystymosi rezultatas. Tarp žmogaus ir kitos gyvūnijos nesą esminio skirtumo. Toks aiškinimas yra labai lėkštas ir nežinodamas, išsivaizduokim, kad pavyzdžiui nebūtų pušių, ar dėlto žemės veidas pasikeistų? Tikrai ne. Buvo kadaise milžinų gyvūnų: kaip antai elasmozaurai, ichtozaurai, pterodaktilai 15 ir daugiau metrų ilgio; jie žuvo išnyko. Kas jų dabar pasigenda? Niekas. Kodėl? Nes anie tik gamtai priklausė, tai milžiniškai ir įvairiai kūrinių; kada jos viena ar kita maža dalelė žūna, išnyksta, visai nepastebima. Dabar pagalvokime, kas tada atsitiktų, kada žmogus nuo šios žemės pranyktų. Su juo neišmatuojamas pasaulis žūtų: mokslas, menas, pramonė, prekyba, auklėjimas, paveikslai, geležinkeliai, lėktuvai, raketos, tele-

fonai, radijo, televizijos, religija, šventyklos, universitetai ir taip toliau. Kodėl? Kaip tik dėlto, kad žmogus visai kitą pasaulį reiškia, negu fizinę gamtą. Tos visos suminėtos kultūros brangenybės nėra gamtos dalis, bet nusėdę žiedai, kuriuos sukūrė virš fizinės gamtos egzistuojanti žmogaus siela. Štai dėlko yra nelogiškas kaikiurių «išminčių» samprotavimas, jog žmogus esąs iš gyvulio išsirutuliojęs ir tik fiziologinė, biologinė, neturinti jokios protingos sielos būtybė. Jeigu taip, tada jis negalėtų tų visų aukščiau suminėto dvasinių vertybių sukurti, kurios viršija betkokias fizines gamtos jėgas. Vadinas, žmogus yra daugiau, negu gamta ir tuo pačiu negali būti beždžionės palikuonis vaikais. Tarp kitko galima čia sminėti šitą gražų ir teisingą vokiečių posakį: Wir sind keine Tiere und gehen nicht auf allen Vieren» — mes nesame gyvuliai ir nevaikščiojame visomis keturiomis kojomis tiesa. galima užtikti ir pas kaikiurius gyvius tam tikrą tiesią kūno laikyseną. Pingvinai stati pasivaikščioja ant jūros kranto; lokys ilgą laiką gali stovėti ant savo užpakalinių kojų, pa vaikštinėti ir net pašokti. Tą patį galima pasakyti ir apie beždžiones: gorilą ir šimpanzė, randamos Afrikoje; Sumatros, Borneo salų orangutangą ir Rytų Indijos giboną. Tačiau tų visų suminėto gyvių statmena laikysena netobula ir daugiau pripuolama. Jiems smagiau ir greičiau vyksta keturiomis vaikščioti.

Mūsų galva ne į žemę nukreipta, mes žvelgiame aukštin; ką sakau, ne tik žvelgiame, bet raketų pagalba net bandome skristi į mėnulį, į Marsą ir į kitas tolimąsias planetas. Visi kiti gyvuliai, taigi ir beždžionės, yra patenkinti, kada būna sotūs. Žmogui to dar negana. Jis ne vien duona gyvas.

(B. D.)

Vaclovas, nieko netaręs, išsitraukė užrašų knygelę, vertė po lapelį, skaitinėjo, kai kuriuos lapelius išplėšė, sugniaužė. Tadas tuo metu užprašė vežiką.

— Vežikas greit bus, — kalbėjo grįžęs Tadas, — ar jau viską patikrinai?

— Tvarkoj Nieką baisaus nebeliko. Sakyk, ar vyksti sekmadienį į primicijas?

— Kol kas nežinau. Daug darbo namie. Dabar tokie laikai.

— Laikai tai įdomūs: seka, gaudu.

— Laimingi esam, Vaclovai. Mus seka ir gaudu, o mes dar vis gyvenam ir dirbam. Kiti jau kalėjimuos. Žinai ką, Vaciau, kai aš pažįriū į vakarus, rodos ten dangus šviesnis. Man atrodo, kad geriau ten, vakaruose, laisvuose kraštuose, būti paprasčiau siu gatvės šlavėju, negu čia

kiekviename žingsnyje neruotus saugotis. O kai rytą, saulei tekaant, pažvelgiu į Rytus — rodos kraujas, ugnis kyla ir nori užlieti visą pasaulį.

— Ar tu manai, kad ten, vakaruose, tai kažin kas?

— O vis dėlto ką žinom apie pabėgusius, tai ten šimtus kartų geriau.

— Ir ten, Vokietijoje, šetono karalystė plečiasi. Čia raudona, ten ruda.

— O kaip tu manai, kur mūsų Albertas dabar randasi?

— Kur?... Įkluvo. Bė imo žygis į Vokietiją nepavyko. Matyt, kas išdavė. Albertas, tai Albertas, bet kad ir Juozas drauge. Įlindo visai be reikalo. Būtų čia dirbę, kovoję. Žūt, tai žūt, bet kovos lauke O dabar!! Nei tėvai, nei pažįstami, niekas nė žodelio negali apie juos sužinoti. Dingo kaip į vandenį.

Suskambo skambutis.

— Tai, matyt, Jonas atvyko su vežiku.

— Tai vykstu, — kėlėsi Vaclovas.

— Laimės, Vaciau!

Tadas norėjo dar kartą pasakyti, ar negeriau būtų buvę nevykti. Bet ką tai bepažėdė? Išleido Vacijų, grįžo kambaria ir, ėmęs pamokėlių knyga, sėdęs prie stalo. Nutarė palaukti, kol grįš Jonas, nuvežęs Vacijų namo.

— Čia stovėjo enkavedistų mašina, o čia gimnazistui čiu po už rankos, — važiuojant patyčiai aiškino Jonui Vaclovas.

— Ar šičia? Ir jūs dar ėjot iki tilto? — stebėjosi Jonas.

— Šs Kalbėkim visai patyčiai. Juk dabar kiekvienas vežikas yra jų tarnas. Jie viską praneša NKVD Daugelis iš jų yra tikri enkavedistai. Tai geriausia profesija šnipinėti.

Jie daug ką išgirsta, daug pamato, sužino. O žmores nekreipia dėmesio, manydami, kad vežikas, botagu pliauškindamas, nieko nė negirdi. Net ir tada, kai į jį kreipies, jis nuduoda negirdįs. O kai smarkiau užklausi, tai neva lyg truputį užgirdęs pasako: «Prašau». Jau aštuntas mėnuo turime bolševikų rojus režimą. Metas šį tą pramokti.

— Sakyk, Jonai, ar tiesa, kad pas tave užvakar krata buvo?

— Tai ką jie pas mane ras. Buvo atėję į mano kambarį. Klausinėjo rašėsi.

— Ko jie norėjo?

— Jie matė kaip aš aną dieną gatvėj kalbėjau su Baueriū, tuo vokiečiu, kuris didžiausią laikrodžių krautuvę turėjo. Krautuvė iš jo jau senai atimta. Bet jis, girdi, turi turėt dar brangenybių. Tų brangenybių pas mane ir ieškojo.

— Ar rado?

— Nieką. Nieką aš iš jo ir nebuvo paėmęs. Paausintų ar pasidabrintų dalykų aš mėgėjas. Ne vieną bažnytinį indą aš esu nupirkęs. Aš ir dabar turiu vieną naują taure. Žadu padoruoti neturtingai Lukiškių bažnyčiai. Bet bolševikai atims viską.

— Žinai, Jonai, jie priekabių ieško. Argi nežinai, jog daugelį varpinių ir zakristininkų yra privertę sekti kunigus. Prigręsina, prikankina ir palenkia savo pusėn.

— Su manim taip nebus.

Taip patyčiai šnekėdamiesi, baigė privažiuoti prie šventoriaus.

— Labai ačiū Prašau, — tarė pinigų duodamas Vaclovas.

(B. D.)

Mintys Verbu Sekmadieniui

— Debesys praeina, kalnai pasilieka. Žmonių nuomonės, kaip dulkės vėjuje.

Tą liūdija ir Verbu sekmadienio Evangelija. Entuziastin gai nusiteikusi minia šaukė Osana, kėlė ovacijas, pagerbė išganytoją kaip Karalių, bet tas visai netrukdė, kad daugelis iš šios iškilmingos procesijos dalyvių, vos kelioms dienoms praslinkus, Didįjį Penktadienį, tokiu pat garsumu jau galėjo šaukti: Nukryžiuok, Nukryžiuok jį!

Dieviškasis Mokytojas tas pats Verbu Sekmadienį, tas pats Didįjį Penktadienį. Žmonių nuomonė formavosi ne pagal Jo amžiną, nesikeičiantį šventumą, bet pagal idėjas, kurioms jie buvo pakurstyti.

Todėl visi trokštantieji savo dvasioje sukurti galimai tobulesnį

Viešpaties pirmavaizdį, labiau pašventinti savo sielą, rūpinasi ne tuo, kuo jie pasirodys žmonių akyvaizdoje, bet kuo yra jie patys savyje, kaip jie atrodo dieviškosios malonės nušviestam žvilgsnyje.

Jeigu ilgą laiko tarpą būtų užmiršę šią savęs patyrinėjimo pareigą, tai pasinaudokime Bažnyčios raginimu ir padarykime nuoširdžią sąžinės sąskaitą bent žengdami į šią didžiųjų išganytojų paslapčių savaitę. Prisipažinkime kur esame suklydę išpažinkime kaltę ir prašykime atleidimo. Atnaujinkim savo sielą atgailos sakramentu, kad galėtume savo dvasioje prisikelti su prisikėlusiu Viešpačiu, priimdami jį Velykų rytą Šv. Komunijoje.

Alfonsas Grauslys

Ar Laimė čia Galima?

(pabaiga)

Prie šių kūno malonumus kritiškai vertinančių minčių vertėtų rimtai sustoti ir jas atsimiti, kai ateina pagundos valanda, nes «kiekviena besiveržianti į mus pagunda atskleidžia tartum uždraustų vaisių malonumo pažadėjimą» (F. Sheen).

DALINĖS LAIMĖS SĄLYGOS

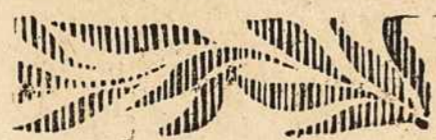
Tikra ir pilna laimė šioje žemėje nėra galima. Jeigu kam ji ir nušvinta, tai tik laikinai, tartum saulės spindulys, prasiveržęs pro debesis. Čia negalime būti pilnai laimingi, be jokios liūdesio prie maišos, nes žinome, kad nors ir ilgesnės laimės stovis baigsis mirtimi. Vien tik žemišku mastu vertamas gyvenimas negali būti laimingas, nes ne turi rimto įprasminimo. Amžinoms, nepraeinančiom vertybėm neįprasminamas gyvenimas yra nykus, nes mirtimi jis išnyks. Beprasmiškas gyvenimas giliau jaučiančiam žmogui negali būti laimingas. Štai dėl ko tenka kalbėti apie dalinę laimę arba, teisingiau sakant apie užsimiršimo valandėlę.

Tokią dalinę laimę labiau pajuntame, labiau pamiršdami save, nusikratydami savimeile. Tai teisingai trapistas T. Merton sako, kad «niekada nerasime laimės, jeigu jos tik sau ieškosime». Tik savęs pamiršimas mums gali duoti laimės valandėlę. Taigi, pamirš

ti save ir dar susirūpinti kad galėtum padaryti laimingus kitus, gal yra geriausias kelias pasiekti dalinę laimę nes dažnai «kai vienas yra laimingas, tada ir kitas jaučia laimę. Tai yra abiem vienintelė galima laimė» (P. Buck). Tad čia prieiname dar prie vieno laimės aptarimo: laimė yra kiems teikiamas džiaugsmas

Čia verta paminėti ir graikų filosofų «receptą» sukurti laimei: saugotis išorinių gėrybių, mažinti savo reikalavimus ir vengti malonumų. Pagaliau reikia mokėti kritiškai žiūrėti į per didelį savo susirūpinimą kad ir dalinę laimę. Tik menkos dvasios žmonės nuolat svajoja apie šios žemės laimę, apie kurią M. Proust sakė: «Laimė — tai vidutiniškumas, laimė yra kažkas niekinga... Laimė padeda kūno sveikatai, bet susirūpinimas išvysto dvasios jėgas. Jis sudaužo mūsų menkąją laimę, kuri tik pridengia dvasios skurdą».

Giliai tikintis rusų filosofas W. Rosanow tvirtino: «Kaip susirūpinęs žmogus savo prigimtimi yra krikščionis, taip laimėje jis yra pagonis». Ar tad nevertėtų susimąstyti ir prisiminti, kas esame kviečiami pakilti aukščiau už žemišką laimę?

NERIMAS

Su saule raustančia kalbu,
Su jūros bangomis spėliuju,
Kaip pasitiksime abu
Krantu ateinantį rytą j:

Linkėmai dalinomės žvaigždes
Ir pasiskirstėm debesis,
Atsiskyrimas' mum žaizdas
Giliai širdy išdėginęs.

Didžioji Savaitė

Laikas yra tai kelias, kuriuo einame į Dievą. Šiame kely nesame palikti klaidžioti vėni Lyg motina už rankus juo mus veda Bažnyčia. Per savo liturginius metus ir jų apeigas, die na iš dienos, ji kelia mūsų akių žvilgsnį augštin kad mes galėtume vis tobuliau susijungti su Kristumi ir tarpusavy, tapami vis šventesni. Visas mūsų gyvenimo valandas, die šis metas. Liturgija paverčia nuolatiniu susitikimu su Dievu.

Laikas yra Dievo dovana, kuri lyg koki gyvos upės srovė slepia savyje ir neša su savimi visas kitas dovanas. Dievas ypatinai pašventino laiką, atėidamas į žemę ir pasi likdamas joje gyventi iki pasaulio pabaigos.

Viso mūsų tikėjimo centre stovi skausminga Kristaus mirtis ir garbingas jo prisikėlimas iš numirusiųjų. Nepaprastu atsidėjimu ir meile Bažnyčia švenčia šias paslaptis. Tam skirta gavėnia — ypatingas maldos ir atgailos metas. Pasakutinė gavėnios savaitė, vadinama Didžioji, su Velykomis yra visų liturginių metų viršūnė. Čia minimos ir išgyvenamos paslaptys, per kurias mums atėjo išganymas ir malonė. Tai tinkamiausias laikas valgyti Velykų Avinėlį ir pasistiprinti kely į Pažadėtąją žemę.

Visada Bažnyčia norėjo, kad visi tikintieji sueitų kartu švęsti ir išgyventi tas tragiškas, bet nepaprastai garbingas, Kristaus gyvenimo valandas, kurių metu ištryško ir iki šiai dienai tebesilieja į mus dieviškasis gyvenimas. Reikia kad tikintieji, prieš dalyvaudami apeigose, patys su jomis susipažintų ir išmoktų Didžiosios Savaitės knygele naudotis, įsiskaitydami į tai, kas

joje parašyta. Ypač paaškinimai neturėtų būti praleisti, o iš anksto dėmesingai pastudijuoti; jie yra raktas į geresnį tekstų ir apeigų supratimą.

Šitaip pasruošę, dalyvaudami Didžiosios savaitės apeigose geriau išgyvensime Kristaus Kančios, mirties ir prisikėlimo paslaptis negu daugumam tų, kurie matė jas vykstant savo akimis, kurie lydėjo išganytoją Kalvarijos keliu ir stovėjo po kryžiumi, ne pagaudami giliausios viso to prasmės. Įsiklausę į giedamas giesmes ar įsijungę į jų giedojimą, įsimastę į liturginius ženklus, įsiskaityę į šv. Rašto ir kitus Liturgijos tekstus, su prasime kad ir mes esame Kristaus kančios, mirties ir prisikėlimo liudininkai ir dalininkai, kai per Jį ir su Juo nuolat mirštame nuodėmei ir prisikeliame naujam gyvenimui. Mums pasidarys aišku, kad per krikštą, išpažintį šv. Mišių auką, komuniją ir kitus sakramentus Kristus ir šio dien vykdo mūsų išgelbėjimo darbą: prikelia mus iš dvasinės mirties ir ugdo mumyse Jo duotą naują, nenusakomai pilnesnį ir grynai gamtinį dieviškąjį malonės gyvenimą. Sąmoningas ir aktyvus dalyvavimas liturginėse Didžiosios savaitės apeigose, paragius mus rūpestingiau naudotis paties Dievo mums duotomis pramonėmis — sakramentais, ir vis tampriau savo gyvenimą sujungti su Kristaus Taip mūsų dvasinis atnaujinimas virs tikrove ir mūsų širdys prisipildys nuostabiu Velykų džiaugsmu.

DIDYSIS KETVIRTADIENIS

Didžiojo Ketvirtadienio Vakare aukojame mišias Kristaus ir apaštalu atsisveikini

mo pokylį. Paskutinę Vakariene. Šią dieną bažnyčia mini Šv. Sakramento įsteigimą. Viešpats paliko save mums po duonos ir vyno pavidalais. Tikin tieji ne tik įsteigimą mini, bet pačią paslaptį vėl iš naujo (kaip ir kiekvienose mišiose) išgyvena. Tik šiandien tai daro su ypatingu dėmesiu, ir iškilmingumu. Šiandien švenčiamos tik vienos Šv. Mišios (jei yra daugiau kunigų ir jie neturėjo aukoti kitose bažnyčiose, tai jie eina tik prie ko munijs).

Po Šv. Mišių liturgija pakeista liūdesio nuotaikoje, dėl artėjančios Viešpaties kančios. Kartu su kenčiančiu žengti į Alyvų kalną. Liūdesio ženklai išvartomos žvakidės ir nudengiami altoriai

DIDYSIS PENKTADIENIS

Apeigos prasideda Kristaus mirties valanda. Pirmoji apeigų dalis skai ymas apie Kristaus kančią. Antroji maldavimas pasigailėti visų žmonių, kad per Kryžių jie taptų išgelbėti. Trečioji dalis iškilmingas Nukryžiuotojo Kristaus ir jo kryžiaus pagarbimas. Ketvirtoje dalyje jungiamės per Komuniją su Kristaus auka, bet pati auka, šv. Mišios šiandien neatnašaujamos.

DIDYSIS ŠEŠTADIENIS

Gedulo Diena dėl Kristaus mirties. Kristus ilsisi grabe. Bažnyčia liūdedama budi ir su gyvu tikėjimu laukia Prisikėlimo. Apeigos prasideda vėl vakare arba naktį Ugnies, Žvakės, Krikšto Vandens šventinimas ir krikšto įžadų atnaujinimas. Iškilmingos Prisikėlimo mišios.

— ŠI SEKMADIENI 5 VAL. JAUNIMO KRYŽIAUS KELIAI IR GRAUDŪS VERKSMAI.

— Ateitininkų Adoracijos Valanda Didįjį Penktadienį nuo 9 iki 10 val. iš ryto

Visi ateitininkai prisikėlimo procesijoje dalyvauja su savo vėliava pasipuošę tautiniais rūbais.

Dvasios Vadas ir Valdyba kviečia visus ateitininkus aktyviai dalyvauti visoje Didžiosios savaitės liturgijoje ir visomis šiomis dienomis, ypač Velykų rytą priimti Komuniją.

— ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS šį sekmadienį 15 val. po pietų

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstiaukus, rubelius naujagimiams ir kit.

Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

Lietuvi
Klauskite ir remk**LIETUVISKA PROGRAMA**

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskas, caixa Postal 4118. São Paulo.

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS
Advogada

ESCRITÓRIO Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102 Fone 33-9951	RESIDENCIA Rua Coelho Neto, 281 Fone: 63-3697, V. Prudente
--	---

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escrituras com contabilidade em geral - Escrituras fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 -
FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tiksliai

ANTANO PAVILONIOINDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 834 - 902, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies išdirbiniai ir dažai viskas elektros įrengimui namu reikmens ir zaislai, įvairiausios devanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL**Nascimento****Irmãos Nascimento**

REG. C.R.C. SP. Nro 1.454

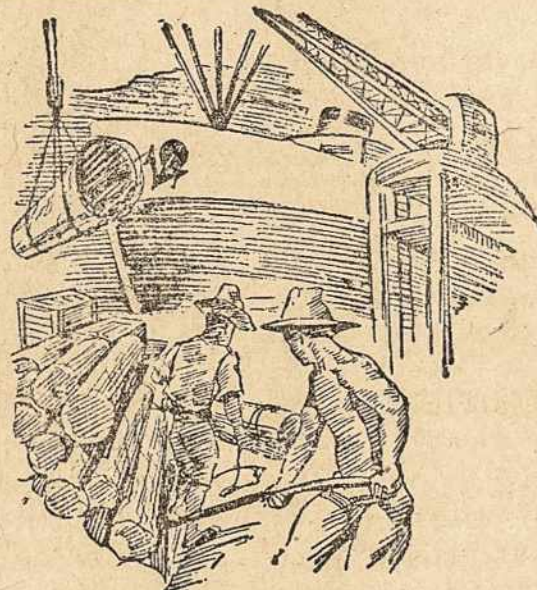
Atlieka firmų ataukynus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.**PRANAS & CIA. LTDA.**

Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0228
Enderêço Telegrafico: «C A B I U N A»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA**"SOFIJA"**

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaitytę -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro —**MŪSŲ LIETUVA GALIMA UŽSISAKYTI**

Ir pr enumeratą apsimokėti pas šiuos asmenis:

Stasio Saldžio krautuvėje,
Rua Clemente Alvares, 137,
Lapa.

Kun. J. Šeškevičius V. Zeli nos klebonijoje,

B. Šukevičius (spaustuvėje)
Av. Zelina, 515.

J. Baužys Rua Manaias, 21;

P.P. Remenčius, Praça Car los Gomes, 180 (prie Av. Li-berdade),

J. Karpavičius, Av. S. João 233 (prieš centralinį paštą),

Juozas Matelionis, Rua Ia-tai, 26, Casa Verde,

Tėvą J. Bružiką S.J. prie S. Gonçalo bažnyčios, Pr. João Mendes,

K. Meškauską, Lapa, Rua Williams Speers; 700, arba Mašinarščio kursuose,

Andr. Pupienį, Rl Oratorio. 1224, Mocca,

B. Tubelį ir Kučinską, Mo- lho Velho.

Stočkų Parquedas Nações.

«Mūsų Lietuvos» atstovė Río de Janeiro yra p. Uršulė Gaulienė, Rua General Pedra 301

SIUVÉJASPOVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhagapi, 47 - V. Zelina
(prasideda iš Av. Zelina, 595)

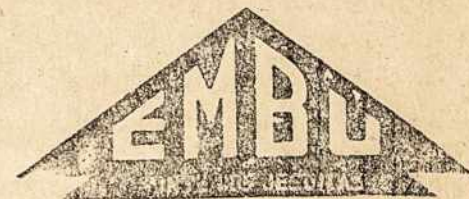
VIENTELAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMŪS CARRIERI LTDA.

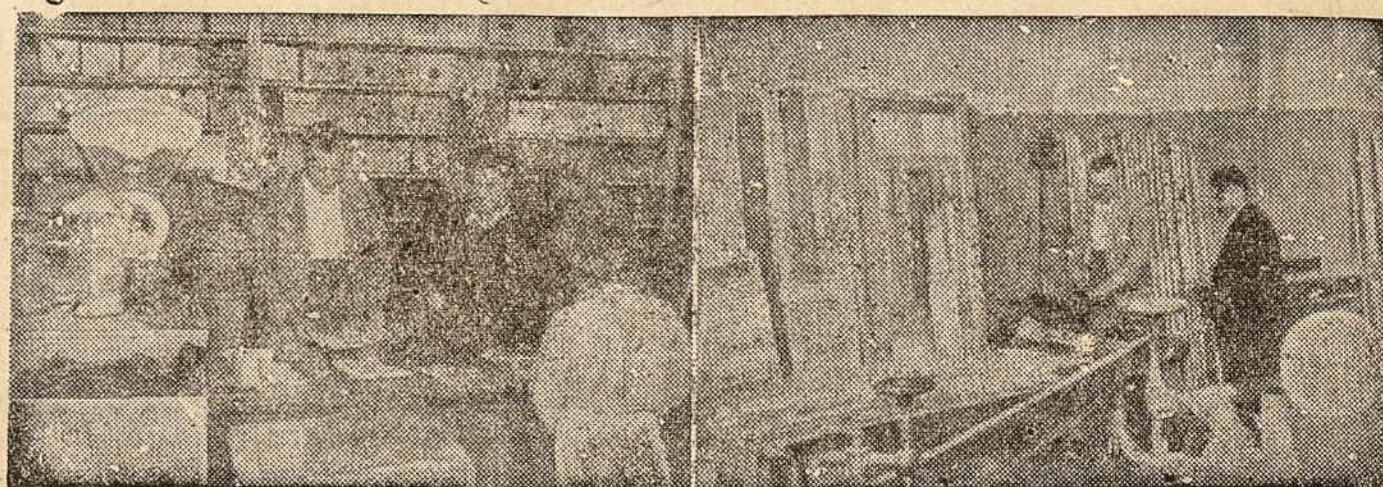
indoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tiksliai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

MŪSŲ LIETUVA

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

«M.L.» BALANDŽIO MĒNESIO LEIDĒJAI

Dubauskų šeima apsiėmė išleisti visus 4 balandžio mėnesio numerius. Taigi jau šis yra antras iš eilės, lieka dar du numeriai: Velykinis ir Atvelykio. Ačiū jiems.

«M.L.» Administracija.

— «M.L.» Leidėjų Komisijos pirm. misijon. T. Jonas Bružikas S.J. gyvena už katedros prie São Gonçalo bažnyčios, praça João Mendes. Jį galima rasti namie daugiausiai iš ryto skambinti telefonu 36-2628. Išėjimas iš R. Dr. Rodrigo 45.

— Misijonieriui praneškite visus senelius, kurie negali nueiti bažnyčion, taip pat ir sergančius. Jis nori aplankyti.

— Liet. Kat. Moterų Draugijos susirinkimas šaukiamas Verbų sekmadienį 4 val. Vila Zelinoje mokyklos patalpose.

— LAIŠKAI: W. Bogar, J. Stankevičiui, J. Gudavičiui, O. Butrimavičiui, J. Selio ku, A. Lazdauskiui, O. Masie nei, J. Gudavičiui, Pr. Zagorskienei I. Kutkienei, J. Butrimavičiui, A. Gudavičienei, K. Bacevičiui, A. Sinkevičienei.

BUVUSIŲ CHORISTŲ VETERANŲ DĖMESIUI

Visi buvę Liet. Kat. Bendruomenės choro choristai yra mielai kviečiami dalyvauti tradicinėje Velykų rytmedžio, 6 val. procesijoje, giedoti «Linksmą dieną». Kadangi procesija vyksta gatvėmis ir ilgiau trunka, tai kuo didesnis choristų skaičius susirinks, tuo išpūdingesnis bus giedojimas.

— Ši sekmadienį lietuvišką programą per Radio Clube Santo André, 21 val., praves Liet. Kat. Bendruomenės choras.

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS PAMALDŲ TVARKA

VERBŲ SEKMADIENĮ
Verbų šventinimas ir procesija 11 val.

Didįjį Ketvirtadienį.
Iškilmingos Šv. Mišios (ir vienintelis komunijos dalinimas) 7,30 val. vakaro.

Išpažintis: ryte nuo 7 iki 9 val. Po pietų nuo 15 iki pamaldų.

Didįjį Penktadienį
Lekcijos, Passio, Maldos, Iškilmingas Kryžiaus pagarbini mas ir Komunijos dalinimas 3 val. po pietų.

Išpažintis ryte nuo 7 iki 9 val. Po pietų nuo 1 val.

Mirusio Kristaus procesija 6.30 val. vakara. Po Procesijos kryžiaus keliai ir pamokslas (portugališkai). Po to lie

tuviškai.

Didįjį Šeštadienį
Ugnies, Velykinės Zvakės, Krikšto Vanden šventinimas ir iškilmingos Šv. Mišios 8 val. vakaro.

Išpažintis ryte nuo 7 iki 9 val., po pietų nuo 1 val.

Velykų Rytą
Prisikėlimo Procesija ir pirmos šv. Mišios 6 val.

Kitos Mišios: 8, 9, 11 ir 19 val.

Krikštai nuo 9 iki 12 val.

BRANGUS TAUTIETI, ATSIMINK, KAD SAVAITRAŠTIS «MŪSŲ LIETUVA» YRA VIENINTELIS LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTIS BRAZILIJoje. TAIP PAT ŽINOK, KAD JIS YRA TAVO IŠTIKIMAS DRAUGAS, PATARĖJAS IR GYNĖJAS. TO DĖL KIEKVIENAS SAMONIN GAS LIETUVIS SKAITO, PLATAI IR PRENUMERUOJA «MŪSŲ LIETUVĄ».

Prenumeratoriai rėmėjai su mokėję po 1.000 kruzėjų.
Jonas Skrebys, Petras Palivonas.

Prenumeratorius sumokėjęs 700 kruz irų Jonas Rumbutis.

— NEUŽMIRŠKITE SAVO LIETUVIŠKOS PAREIGOS, PAREMkite JAUNIMO NAMŲ STATYBĄ

JAUNIMO NAMŲ STATYBAI AUKOJO:

Banco Moreira Sales 10.000 00, Wendelin Bogar, 2.000.00
PETRAS ŠIMONIS 10.000 cr. (Iki šiol Šimonis jau yra aukojęs 40.000 cr.). V.O.T. 5.000 cr., Antanas Grigonis 1.000 cr., B. B. 1.000 cr., Albinas Kasparevičius 2.500 cr., Alfonsas Vaidotas 2.500 cr., Antonio Iasbeke Ferreira 2.500 cr., Fernandas Natkevičius 2.500 cr. Visiems už aukas nuoširdžiai dėkojame. Prašome ir kitų paremti savo auką jaunimo namų statybą.

IŠ URUGVAJAUS PADANGĖS

Montevideo lietuvių kolonijos bilietenis «ŽINIOS» iš šių metų kovo mėn. 25 d. rašo: «Nors pavėluotai — grįžo ekskursantai. Po ilgokos ekskursijos po žymiausių Brazilijos miestus bei lietuvių kolonijas, praeitą pirmadienį 19 val. ir 15 min. mūsų keliauninkų autobusas laimingai suseto prie lietuvių bažnyčios Cerroje. Išvargusiais, bet linksmiais veidais ekskursantai išlipę bematant susimaišę su laukusių giminių ir pažįtamų būrių. Po ilgesnio nesimatymo susijaudinę sveikino vieni kitus ir paskubomis dalijosi pirmaisiais kelionės išpūdžiais. «Neturime žodžių apibūdinti Brazilijos grožio ir ten gyvenančių lietuvių vaisingumo». Šioje mintyje galima lengvai pajusti bendrą ke lianninkų nuotaiką ir nuomo-

nę apie kraštą ir aplankytos šalies lietuvius.

MISIJONIERIUI J. BRUŽIKUI RAŠO:

«Mūsiškiai labai patenkinti iš kelionės parvažiavo, o ypač senesnieji net gražesni, tai aš labai apsirikau ir gailiuos, kad nevažiavau; buvo man gera proga nuvažiuoti, bet Petrukas ir sūnus manęs neleido. nes jie bijojo kad aš tokios kelionės neištesėsiu — suvargsiu. Visiems pavydžiu, kad jie galėjo su Jumis pasimatyti pasikalbėti ir taip pat su mano giminėmis, o ne aš.

Kovo 25 Kultūros Dr. joje buvo pietūs. Žmonių sauskimšai prigūžėjo, net ant kimo stalus sustatė ir iš klebonijos suėmė indus, bet asados užteko. Visi patenkinti kelionę ir Brazilijos lietuvių vaisingumu, tik man gaila, kad aš tų vaišių neragavau.

Kol kas visi sveiki, viskas po senovei, tik išsiilgę Jūsų».

Danutė su šeimyna.

EKSKURSANTAI DĖKOJA

Urugvajaus - Argentinos lietuvių dainos ir meno ambasadą grįžusi iš savo kelionės po Braziliją, nuoširdžiai dėkoja visiems mieliems tautiečiams, kurie savo parama — medžiagine ir moraline — padėjo tą nuostabią kelionę įvykdyti — ir maloniems Brazilijos lietuviams, už karališką vaišingumą ir nuoširdų, niekad nesvajotą toki malonų prėmimą. «Tos kelionės išpūdžiai ilgą laiką bus gyvi mūsų atmintyje ir mūsų širdyse», kartoja kiekvienas dalyvavęs toje kelionėje. («Žinios» kovo 25 d.)

BAŽNYTINIS KONCERTAS

Bal. 8 d. Montevideo lietuvių bažnyčioje buvo ruošiamas religinio pobūdžio koncertas, kurio išpildyme be kitų dalyvavo ir kompozitorius lietuvių jėzuitų provincijolas Bruno Markaitis, S.J.

PAIEŠKOMI:

Maiga Zenonas,
Milauskas Juozas, gim 1903-1905, sūnus Antano,
Misiunas Alfonsas, gim. 1910 m. Rygoje,
Naviekas Pranas, gim, 1896 m sūnus Mykalo,
Nasevičius Wladimir, gim, 1919 m, sūnus Tomo,
Popiesa Kazys, gim. 1921 m. sūnus Jono,
Rymkewitsch Elena Melania

PARDUODAMA KEPYKLA

Dėl išvažiavimo parduodama lietuviškos juodos duonos kepykla.

VILA ZELINA, Rua Tabaiaras nr. 326.

Vienybė — galybė, gražiai moko mūsų patarlė. Todėl Mieli Broliai ir Sesės Lietuviai būkime vieningi ir balsuokime už Adomą Kazakevičių - ADAMO KOZAKEVIČIUS

— brasileiro, filho de Lituanos.
Nascido em Ribeirão Preto Estado de S. Paulo na data de 29 de Julho de 1926.
Profissão: Técnico Industrial.
Ocupação: Industrial.
Candidato a Deputado Estadual na chapa PTN.

ČIA DAUGIAU NEGU

Chicagoje yra arti 2 000.000 telefonų, tai reiškia daugiau negu yra visoje Sov. Rusijoje.

PIRMIEJI KRAUJO IR KAULŲ BANKAI

Pirmas pasaulyje kraujo bankas buvo atidarytas Chicagoje Cook apskrities ligoninėje 1937 m., gi pirmas miesto kaulų bankas buvo atidarytas Wesley Memorial ligoninėje 1949 m.

SKIEPAI PRIEŠ VĒŽĮ?

Dr. Sergio de Carvalho, drauge su mokslininkai Parke, Davis ir kt. tikisi išradę skiepus prieš vėžio ligą. Jie pagamino serumą, kurį panaudojus gyvuliams, rezultatai esą daug žadantys. Pirmi bandymai su žmonėmis irgi esą padaršinantys, tiktai dar turės praeiti laikas, kol bus galima padaryti galutinį sprendimą.

Minėtoms tyrinėtojams pavyko izaliuoti virusą, kurs tariamai sukelia vėžį. Tą virusą pavyko auginti laboratorijoje, panašiu būdu kaip yra auginami kiti užkrečiamieji virusai. Užauginus tų virusų užtenkamai didoką kiekį, bus iš jų galima gaminti skiepus, kaip kad yra gamiami skiepai prieš polio virusus.

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį: Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,

Moinho Velho 11 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 5 val. p.p. Lapa 16 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama PIRMADIENIAIS nuo 20.15 val. iki 20,45 val.,

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS

TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val. Sekmadieniais 10,30 iki 11 val. 19, 25; 31 ir 196 metų bangomis.

MADRIDO RADIJAS

Kasdien 21,30 iki 21,45 val. 25 ir 42 metų bangomis. Programa pakartojama sekančią rytą 8,30 val. tomis pačiomis bangomis.

— NE ŽODŽIAIS, BET DARBAIS PAREMKIM LIETUVIŠKĄ JAUNIMĄ, AUKOKIME JAUNIMO NAMŲ STATYBĄ